

Mandarin

Kisgyerekként szerettem meg a mandarint,
nagyon ritkán lehetett kapni a sarki
Zelovocban, úgy emlékszem, csak karácsony
előtt, pult alatti áruként. Anyámnak

távoli rokona volt az eladónő,
legalább annyira távoli, amilyen
messziről hozták a mandarint Kubából.
Az erényes eladónő karácsonyra

ötven fillér hálapénzért félretett vagy
két kilót az én szép mosolyú anyámnak;
az öcsémrel elültettük a magokat,
bár a lédús magtalant szerettük inkább.

Több mint ötven év telt el azóta, de én
ma is csak karácsony előtt vásárolok
mandarint, pedig egész évben kapható,
rárohad az eladóra, ha nem ügyel.

S az ünnepi mandarintól megszépül a
múlt, ugyanakkor élesedik a látás,
és minden évben megismételhetetlen
lesz a csoda, egy kisdéd világra jötte.

Szenteste gerezdekre szedem, szétoosztom
családtagjaim között, mindenki boldog,
elégedett, úgy érzik, nekik jutott a
legjobb, legfinomabb, legédesebb gerezd.

Eszmélés

Még olvasni se tudtam, de legnagyobb
örömömre apám hetente hozott
a munkából könyveket, ingyen kapta,
kőművesként dolgozott Pozsonyban, egy
olyan vállalatnál, ahol családi
házakat újíttak fel, a régi
lakók vagy kihaltak, vagy csemetéik
egyszerűen nem beszéltek szüleik,
őseik nyelvét, így hát minél jobban
fogyott a magyarok száma Pozsonyban,
annál gazdagabb lett a mi könyvtárunk.

Én hamarabb olvastam otthon József
Attila-, mint Petőfi Sándor-verset,
rajongtam érte, középiskolásként
a nem közismert, korai műveit
vettem górcső alá, a *Tűz van* rögtön
libabőrössé tett, úgy döntöttem, hogy
elszavalom a járási szavaló-
versenyen, s mit ad az ég, első lettem
vele, de a gimnázium tanára
nem tartotta méltónak a művet a
kerületi döntőre, lecserélte
Babits Mihály *Húsvét előtt* versére,
amit aztán nem éreztem igazán
magaménak, nem csoda hát, ha végül
szégyenszemre belesültem a döntőn,
pedig akkor még csak nem is hallottam
Babits Mihály és József Attila mély,
áthidalhatatlan konfliktusáról.

Frakk

Szlovák tanárunk lebetegedett,
helyettesíteni kaján vigyor-
ral jött be osztályunkba a Mátyus-
föld magyar balladáit gyűjtő, nagy
bajszú Károly bácsi, Ján Bottórol
tartott előadást, majd feladta
házi feladatnak, hogy tanuljuk
meg fejből a költő legszebb művét,
a *Sárga liliomot*, hiába
mondtuk fennhangon, a mi tanárunk
a Jánosik halálát akarja
hallani, dolga végeztével el-
távozott Károly bácsi, biztosan
a Frakkot ment lecsillapítani.
Senki sem vette komolyan, amit
kért, másnap egyesre feleltem a
Horváth tanár úrnál Jánosikból,
el is felejtettem az egészet,
amikor a szlovák érettségien
kihúztam Ján Bottót, remekül ment
minden, már kezdtem nagyon örülni,
de akkor az érettségiztető
tanárok között felfedeztem a
mosolygó Károly bácsit, aki fel-
tett kézzel jelezte, arra kér, hogy
mondjam el a *Sárga liliomot*,
az a kedvence, s ha jól emlékszik,
kiadta azt házi feladatnak.
Azóta szeretem a macskákat,
az elkényeztetett kutyák helyett.

Könyvek

Két könyv tett gyerekként felnőtté engem,
Thomas Hardy *Egy tiszta nő*, valamint
Robert Merle *Mesterségem a halál*
regénye. Hardy művét az ágy alatt
elbújva olvastam pislogó villany-
lámpa mellett, mialatt szüleim ki-
festették az egész családi házat.
Tizennégy éves múltam, előtte még
sose gondoltam arra, hogy igazat
adok egy gyilkosnak, sőt együttérzek
vele, felmentve a bűnös vád alól.
Bár alig láttam a szürke betűket,
lelki szemeim többé nem fehérnek
és feketének hitték a világot.

Merle könyve már gimisként megfogott.
Attól, hogy egyes szám első személyben
íródott, olyan lett minden, mintha én
lennék a főszereplője, mintha én
írtam volna, ráadásul szorgalmas
emberről szólt, aki mellest jó, hű
és becsületes akart lenni világ-
életében, megesküdvé a tudás,
fegyelem szentségére, mint én magam.
Nem értettem mi történt vele, hiszen
milliókat küldött a gázkamrákba.
Éreztem, a lelkiismeret nehéz
dolog, nem csupán az érezhet ilyet,
aki rosszat tett, és szánja-bánja a
bűnét, de az is, aki sopánkodik,
kesereg, mert, ha jobban végzi dolgát,
még több embert küldhet a másvilágra.

Közel a hatvanhoz, bizton állítom,
a két könyv olvasása óta nagyon
megváltozott a világ, a rosszat is
a jóba csomagolva akarják el-
adni, s e két művet végiglapozni
mindig időszerű. Én mégse merem.

Örök tél

Január tizenharmadika van, apám
is tizenharmadikán halt meg, pont öt
éve és négy hónapja, pedig neki
ez volt a szerencseszáma, ez a nap
volt a fizetés napja, ha péntekre
esett, akkor babonás munkáltató-
jától száz koronával többet kapott,
aki amúgy az unokaöccse volt.

Apám szomorú, ám ordítani kezd,
ez már mindennek a teteje, ő nem
ebben a házban lakik, az övét el-
adtuk a feje fölül, de nem hagyja
annyiban, eljön a polgármester, és
igazat ad neki, tudja az esztét,
arra is emlékszik, amire senki,
nem jár a fellegekben álmodozva.

Kivezetem öcsémmel az utcára,
köszönti a jobb oldali szomszédot,
szóba is elegyednek, apám szerint
szerencse, hogy jó szomszédai vannak,
majd a bal oldali és a szemközti
szomszédot hívja meg egy kupicára,
de amikor az udvarra viszem, már
zokog, hogy nem ebben a házban lakik.

Aztán gondol egyet, nevén nevezi
az ebet, hajtogatva, húséges állat,
a pokolba is elkíséri, felér
egy főnyereménnyel, majd így szól hozzánk,
ha az ágy alatti cipősdobozban
ott a spórolt pénze, ötezer hetven
kemény euró, befőttes gumival
átkötve, akkor mégis övé ez a ház.

Fellinger Károly felvidéki magyar költő, író, helytörténész. Pozsonyban született 1963-ban, gyerekkorától fogva Jókán él. Polgári foglalkozása agronómus. Magyarul több mint 30 könyve jelent meg, főleg versek, mesék, gyerekversek, falumonográfia. A múlt század nyolcvanas éveitől Iródián tagja. Versei, meséi a következő nyelveken jelentek meg önálló kötetben: angol, francia, spanyol, német, szlovák, orosz, szerb, román, albán, török, görög. Utolsó verseskötete, az *Ujjnyomat* 2021-ben látott napvilágot a Kalligram Könyvkiadónál.